

Zřícenina hradu Radyně

Kraj: Plzeňský

GPS souřadnice: 49.681031N, 13.465193E

Okres: Plzeň-město

Adresa URL: www.hrad-radyne.cz

Radyně (též Karlskrone, Karlshut, Kugelweit) je hradní zřícenina, která stojí na vrchu Radyně (569 m) mezi Plzní a Starým Plzencem v západních Čechách. Původní německé jméno Karlskrone se neujalo, a hrad byl již krátce po svém založení nazýván podle kopce na němž stojí. Hrad je přístupný veřejnosti. Královský hrad Radyně byl postaven v letech 1356–1361 za vlády českého krále a císaře Římské říše Karla IV. Stavitelem hradu byl nejpravděpodobněji Michal Parlář z rodiny pražského dvorního architekta Petra Parláře. Výstavbu organizačně zajišťoval Vít Hedvábný.

Jako správci hradu – purkrabí byli dosazováni většinou příslušníci drobné šlechty z Plzeňska. Jejich povinností bylo sledovat a zajišťovat bezpečnost obchodní cesty z Norimberka přes Řezno do Prahy, vykonávat soudní pravomoc nad přímými podanými panovníka a asi měli i pravomoc soudit a popravovat zločince. Úřední funkcí prvního královského purkrabího na hradě byl pravděpodobně za odměnu pověřen Zdislav Chlup, který úspěšně vedl výstavbu hradu. Posledním purkrabím na hradě Radyně byl asi hejtman Racek, za jehož vlády, asi v polovině 16. století, hrad vyhořel.

V dalších letech hrad Radyně postupně vlastnily tyto šlechtické rody: páni ze Šternberka (1496–1561), Kokořovci z Kokořova (1561–1710), Černínové z Chudenic (1710–1816) a Valdštejnové (1816–1920).

V roce 1920 hrad od Adolfa Arnošta z Valdštejna koupil Starý Plzenec a hradu se ujal nově založený Spolek pro záchranu Radyně a Hůrky. Do roku 1928 proběhla velká oprava hradu.

Počátkem 50. let 20. století se stal hrad Radyně majetkem státu a následně byl na hradní čtverhranné věži vybudován převaděč televizního signálu. V 70. letech 20. století proběhla další rozsáhlá oprava hradu a pod hradem byla vybudována restaurace s parkovištěm. Od 90. let je hrad opět majetkem města Starý Plzenec.

Z někdejšího královského hradu dnes stojí obvodové zdi paláce s dvěma věžemi. Hranolová věž je zastřešena a byla upravena na rozhlednu. Z ostatních částí hradu se dochovaly dvě hluboké cisterny, základy hradeb a hluboký příkop.

V hradní věži se nachází stálá audiovizuální pohádková expozice s tajemnými bytostmi z pověstí o hradě Radyni, historická expozice s modelem hradu Radyně a na věžní vyhlídce je spolu s vyhlídkovými mapami k dispozici pozorovací dalekohled. Hradní věž je vysoká 22 m a na její vrchol vede 114 schodů. Informace o otevírací době a vstupném [zde](#).

